

Д-р Мария Бакърджиева

ДОБРЕ ДОШЛИ НА БОРДА НА БЕЛОМОРСКА ТРАКИЯ!

Нова книга, под надслов „Българските християнски селища в Западна Тракия” с автор Димитър Шалапатов се появи на книжния пазар. Външният ѝ вид, художественото оформление очароват, обаче вълнението нараства десетократно, когато я разгърнем. От страниците и, в над 300 фотографии оживяват стари къщи в Беломорска Тракия, останали от българско време, църкви, параклиси, манастири, местности, които ние, българите-потомци считаме за светини: Пеюв скок, където нашите родители са се къпали, Гелим мезар, внушителният проход край с. Дервент, Дервеня, както го наричали нашите предци, скалната църква „Свети Тодор”, местността Солуккая и скалния параклис „Свети Никола”, Голямата чука, наречена още Тъпаня, защото с биенето на тъпан са известявали на керваните, че пътят е чист...

Самосъзнанието на българите от Беломорска Тракия бележи развитие във времето. Първите бежанци, пристигнали в майка България скърбят по изгубените близки и изоставените родни огнища и изливат мъката си в разкази и песни. По-късно се открояват хора като Георги Сапунаров, които осъзнават, че тракийци не трябва да губят връзка помежду си, че трябва да са организирани, да имат място, където да се събират. Те работят неуморно за облика на тракийската организация, за да се изгради тракийски дом. След това една друга категория хора, които познават необятната мощ на писаното слово, записват автентичните спомени на преживелите събитията в Западна Тракия, за да ги съхранят за историята.

Отляво надясно: д-р Мария Бакърджиева, Димитър Шалапатов, д-р Елена Алекова, Никола Инджов, д-р Стоян Райчевски, д-р Йордан Нанчев на представянето на книгата “Българските християнски селища в Западна (Беломорска) Тракия”, 19.03.2012 г.

Появяват се исторически, краеведски, художествени творби на тракийска тематика. И това е много важен момент, защото малцина знаят, че за 90% от българската история се съди от чужди източници – предимно византийски хроники. Оскъдна е българската гледна точка.

Авторът на тази книга принадлежи към последните две категории. Той има принос както към организационния живот на тракийци, така и към съхранението на духовното тракийско наследство.

Ако до 1996 г. пътуванията до Западна Тракия бяха единични, лелеяна мечта за тракийци, то понастоящем, нещата се промениха дотолкова, че сутринта може да се запали колата и да се тръгне за Бяло море. Тази книга е резултат от десетки такива пътувания до родните огнища в Тракия. Цен-

ното в нея е, че е плод от работа на терен. Различното в нея е, че съчетава спомена със съвременното. Тя е своеобразно запечатване на историческите свидетелства на този етап.

256 страници пресъздават зловещата съдба на българското население от Западна Тракия, историческите събития, които са я предизвикали, но и неговия несъкрушим дух и борбеност, стремеж за независимост, съзидателния му гений, сътворил църкви, параклиси, училища, мостове. Селищата са групирани по околии по азбучен ред съгласно административното делене и географското им разположение както следва: Гюмюрджинска околия – двадесет и пет селища, Дедеагачка околия – осемнадесет, Димотишка околия – шестнадесет, Ксантийска околия – четири и Софлийска околия - единадесет. Разказът за всяко едно от тях дава информация за местоположението и възникването му, за населението и поминъка му, исторически данни за действащите църкви и училище, за известните родове и борбата на населението за отстояване на българщината. Представени са характерни групи българи като параканковците и огагаузените българи. Предложена е карта на описаните околии. Специален показател указва съвременните и старинните им имена. Чрез съдържанието, снимките, картата тракийци преоткриват родовете си корени и бащините си огнища. Посочено е точното местонахождение на над сто селища и това, което е останало в тях от българско време. Книгата съчетава богат изследователски материал на автора, данни от живи участници в събитията, исторически материали и документи, лични наблюдения и впечатления. Хвърляйки мост между минало и настояще, тя се явява ценен исторически и географски пътеводител за всички потомци на българите от Западна Тракия.